

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Med henblik på at sikre en koordinering af det offentlige lønpolitik i Grønland og herved undgå en uheldig konkurrence mellem staten, Grønlands hjemmestyre og kommunerne i Grønland om arbejdskraften i Grønland blev der ved lov nr. 182 af 14. maj 1980 for Grønland om Det offentlige Aftalenævn – Folketingstidende 1979 til 80, sp. 6365, 7300, 8769 og 9066; tillæg A, sp. 4535; tillæg B, sp. 707; tillæg C, sp. 401 – etableret et nyt offentligt organ, hvori staten, hjemmestyret og kommunerne er ligeligt repræsenteret. Aftalenævnet er i henhold til loven arbejdsgiverpart i alle kollektive overenskomster og aftaler vedrørende personale ansat i den offentlige forvaltning i Grønland bortset fra tjenestemænd og andet personale, der er omfattet af hovedaftalen vedrørende tjenestemænd i Grønland. For så vidt angår sidstnævnte personalegrupper er Det offentlige Aftalenævn af ministeren for Grønland, Grønlands hjemmestyre og de grønlandske kommuner, v. De grønlandske kommuners Landsforening, bemyndiget til at indgå aftaler om løn- og ansættelsesvilkår, jf. tillæg af 5. april 1981 til hovedaftale af 21. juni 1976 mellem ministeren for Grønland og Statstjenestemændenes Centralorganisationer vedrørende tjenestemænd mv. i Grønland.

Grønlands hjemmestyre har fremsat ønske om, at Det offentlige Aftalenævn nedlægges med virkning fra den 1. april 1991, og at hjemmestyret overtager kompetencen til at fastsætte regler om indgåelse af kollektive overenskomster og aftaler mv. for det personale under hjemmestyret og de grønlandske kommuner, som ikke er omfattet af hovedaftalen vedrørende tjenestemænd i Grønland. Dette skal ses på baggrund af, at hjemmestyret siden hjemmestyrets indførelse pr. 1. maj 1979 har overtaget hovedparten af de statslige opgaver i Grønland. Staten beskæftiger således i dag stort set kun personale inden for sundhedsvæsenet, rigsbudgetet og retsvæsenet.

I overensstemmelse med hjemmestyrets ønske foreslås det i lovforslaget, at Det offentlige Aftalenævn nedlægges med virkning fra 1. april 1991.

Med virkning fra samme tidspunkt overtager hjemmestyret som en del af sagsområderne »Grønlands Styrelsesordning« og »Styrelsesordning for kommunerne«, jf. punkt 1 og 2 i bilaget til loven om Grønlands hjemmestyre regelfastsættelsen vedrørende indgåelse af kollektive overenskomster og aftaler samt vedrørende fastsættelse i øvrigt af løn- og ansættelsesvilkår for personale under hjemmestyret og kommunerne, som ikke er omfattet af hovedaftalen vedrørende tjenestemænd i Grønland. Der tænkes hermed såvel på kollektive overenskomster og aftaler, der indgås med de pågældende lønmodtagerorganisationer, som på ensidigt fastsatte generelle løn- og ansættelsesvilkår i form af regulativer og på individuelle kontrakter. Overtagelsen sker som nævnt i bestemmelsen i hjemmestyrelovens § 4.

For fuldstændighedens skyld bemærkes, at regelfastsættelsen for så vidt angår hjemmestyrets og kommunernes tjenestemænd og øvrigt personale, der er omfattet af hovedaftalen vedrørende tjenestemænd i Grønland, i forvejen er overtaget af Grønlands hjemmestyre.

Nedlæggelsen af Det offentlige Aftalenævn medfører bortfald af den bemyndigelse, som aftalenævnet som ovenfor anført har haft til at indgå aftaler for tjenestemænd m.fl. Forhandlinger for statens tjenestemænd m.fl. vil herefter skulle varetages af finansministeren. Hvorledes forhandlingsbeføjelserne for hjemmestyrets og kommunernes tjenestemænd m.fl. skal udøves, må som for hjemmestyrets og kommunernes øvrige personale bero på, hvilke regler der fastsættes af Grønlands hjemmestyre.

For i videst muligt omfang at opnå, at der også fremover bliver ensartede løn- og ansættelsesvilkår for offentligt ansatte i Grønland, er der mellem staten, hjemmestyret og De grønlandske kommuners Landsforening indgået aftale, hvorefter der etableres et samarbejde ved kommende forhandlinger vedrørende kollektive overenskomster og aftaler m.v.

Lovforslaget har været sendt til udtalelse hos de lønmodtagerorganisationer, med hvilke Det offentlige Aftalenævn har indgået overenskomster og aftaler m.v., idet der under stedfundne drøftelser inden aftalenævnslovens ikrafttræden blev givet tilsagn om, at